

Η κλιματική αλλαγή, ο ανταγωνισμός τρίτων χωρών και οι επιβαρύνσεις κόστους σηματοδοτούν τις εξαγωγές φρούτων και λαχανικών και το 2024, που καταγράφουν ρεκόρ

Η κλιματική αλλαγή, ο ανταγωνισμός από τρίτες χώρες και οι επιβαρύνσεις κόστους σηματοδοτούν τις εξαγωγές φρούτων και λαχανικών το 2024,

Οι ελληνικές εξαγωγές φρέσκων φρούτων και λαχανικών επιβεβαίωσαν την πρόβλεψή μας και έκλεισαν το 2024 με αύξηση 7,9% σε αξία, φθάνοντας 1.855 εκατομμυρίων ευρώ έναντι 1.720 εκατ. το 2023, καταγράφοντας ρεκόρ, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ που επεξεργάστηκε ο Σύνδεσμός μας Incofruit-Hellas, σε μια χρονιά που χαρακτηρίζεται από δυσμενείς καιρικές συνθήκες και ιδιαίτερα από ξηρασία, αυξανόμενο ανταγωνισμό από τρίτες χώρες και προσαρμογή στο αυξημένο κόστος της παραγωγικής και εμπορικής δραστηριότητας, τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο.

Επίσης και ο όγκος των εξαχθέντων προϊόντων μας αυξήθηκε κατά 2,4% σε 1,790 εκατομμύρια τόνους έναντι των 1,720 εκατ. του 2023.

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΝΩΠΩΝ ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΔΩΔΕΚΑΜΗΝΟΥ 2024 ΕΝΑΝΤΙ 2023

Α/Α	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2024		2023		ΜΕΤΑΒΟΛΗ % 2024/2023	
		ΑΞΙΑ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΤΟΝΟΙ	ΑΞΙΑ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΤΟΝΟΙ	ΣΕ ΕΥΡΩ	ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ
1	Κεφ 07 ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΝΩΠΑ ,ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΚΛΠ Σύνολο	297.225.349	317.571	279.346.219	281.724	6,4%	12,7%
	E.E-27	249.434.321	272.311	234.631.564	236.831		
	Τρίτες Χώρες	47.791.028	45.260	44.714.655	44.894		
2	Κεφ 08 ΦΡΟΥΤΑ & ΚΑΡΠΟΙ ΝΩΠΑ Ή ΑΠΟΞ/ΜΕΝΑ Σύνολο	1.558.158.553	1.472.138	1.440.886.503	1.465.967	8,1%	0,4%
	E.E-27	1.160.592.051	1.114.731	1.098.836.332	1.106.129		
	Τρίτες Χώρες	397.566.502	357.406	342.050.171	359.838		
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟΝ	1.855.383.902	1.789.709	1.720.232.722	1.747.691	7,9%	2,4%
	E.E-27	1.410.026.372	1.387.042	1.333.467.896	1.342.959	5,7%	3,3%
	Τρίτες Χώρες	445.357.530	402.666	386.764.826	404.732	15,1%	-0,5%

Source: treatment INCOFRUIT - HELLAS based on data from ELSTAT 7.2.2025

Επισημαίνεται ότι η μεσοσταθμική τιμή εξαγωγής διαμορφώθηκε στο +5,3%

Οι εξαγωγές των νωπών φρούτων και λαχανικών που η **εμπορική περίοδος 2023/24** τους ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο, παρουσιάζουν μείωση στον όγκο τους - 3,3% έναντι της αντίστοιχης περιόδου 2022/23 , αλλά αύξηση στην αξία τους κατά **+ 23,94%** οφειλόμενη στην μεσοσταθμική αύξηση ανά τόνο +28,16% (Πιν.1)

Πίνακας 1: Εξαγωγές & αποστολές φρούτων και λαχανικών με εμπορική περίοδο 1/10-30/9

Εμπορική περίοδος 1/10 - 30/9	2023/24		2022/23		% Διαφοροποίηση 2023/24 - 2022/23	
	Επίσημο τελικό 1/10/23-30/9/2024		Επίσημο τελικό 1/10/22-30/9/2023		Αξία (σε €)	Ποσότητα
	Αξία (σε €)	Ποσότητα (σε μετρικούς τόνους)	Αξία (σε €)	Ποσότητα (σε μετρικούς τόνους)		
Πορτοκάλια	154.745.169	273.986	127.735.752	259.907	21,14%	5,42%
Μανταρίνια	102.520.774	135.989	102.869.803	149.809	-0,34%	-9,22%
Λεμόνια	12.289.849	13.530	15.563.715	18.972	-21,04%	-28,68%
Φράπες & Γκρέιπφρουτ	715.279	728	1.317.958	1.231	-45,73%	-40,87%
Μήλα	24.606.134	45.490	28.233.247	67.496	-12,85%	-32,60%
Αχλάδια	7.492.077	8.508	5.783.401	7.845	29,54%	8,45%
Ακτινίδια	306.549.367	188.911	202.692.162	198.142	51,24%	-4,66%
Αγγούρια	62.866.287	64.214	57.841.926	52.904	8,69%	21,38%
	671.784.936	731.356	542.037.964	756.305	23,94%	-3,30%

Πηγή: επεξεργασία INCOFRUIT - HELLAS βάσει στοιχείων ELSTAT

Εκτός όμως από την παραπάνω εικόνα των εξαγωγών στα χειμερινά φρούτα και λαχανικά της περιόδου 2023/24, οι εξαγωγές των εαρινών και θερινών φρούτων και λαχανικών με ετήσια εμπορική περίοδο 2024 παρουσιάζουν αύξηση ως προς τον όγκο -5,03% έναντι της αντίστοιχης περιόδου 2023 (μειωμένης παραγωγής λόγω καιρικών συνθηκών) και αντίστοιχη αύξηση κατ αξία **+ 6,42%** σε σχέση με το 2023 (Πιν. 2)

Πίνακας 2 : Εξαγωγές & αποστολές φρούτων και λαχανικών 1/1 - 31/12

Εμπορική περίοδος 1/1 - 31/12	2024		2023		% Διαφοροποίηση	
	2024 Επίσημο τελικό 1/1/24-31/12/2024		1/1/23 Επίσημο τελικό 1/1/23- 31/12/23.		2024 έναντι 2023	
	Αξία (σε €)	Ποσότητα (σε μετρικούς τόνους)	Αξία (σε €)	Ποσότητα (σε μετρικούς τόνους)	Αξία (σε €)	Ποσότητα
Ροδάκινα	51.589.324	59.892	51.541.021	66.704	0,09%	-10,21%
Δαμάσκηνα	5.159.261	5.264	4.938.503	6.578	4,47%	-19,97%
Κεράσια	74.613.379	28.065	71.136.157	25.877	4,89%	8,45%
Νεκταρίνια	50.522.755	66.091	42.094.096	51.488	20,02%	28,36%
Βερίκοκκα	28.660.433	25.490	30.669.500	25.748	-6,55%	-1,00%
Καρπούζια	80.692.743	172.566	73.314.538	167.136	10,06%	3,25%
Πεπόνια	1.729.729	3.910	2.178.061	5.644	-20,58%	-30,71%
Επιτρ.Σταφύλια	63.175.620	37.656	69.632.544	44.116	-9,27%	-14,64%
Φράουλες	168.705.175	80.079	153.089.627	83.473	10,20%	-4,07%
Ντομάτες	21.455.962	37.553	19.302.842	36.847	11,15%	1,92%
Πατάτες	35.905.926	80.591	23.247.799	51.832	54,45%	55,48%
Πυτεριές	31.743.822	16.692	35.773.296	19.018	-11,26%	-12,23%
	613.954.129	613.850	576.917.984	584.461	6,42%	5,03%

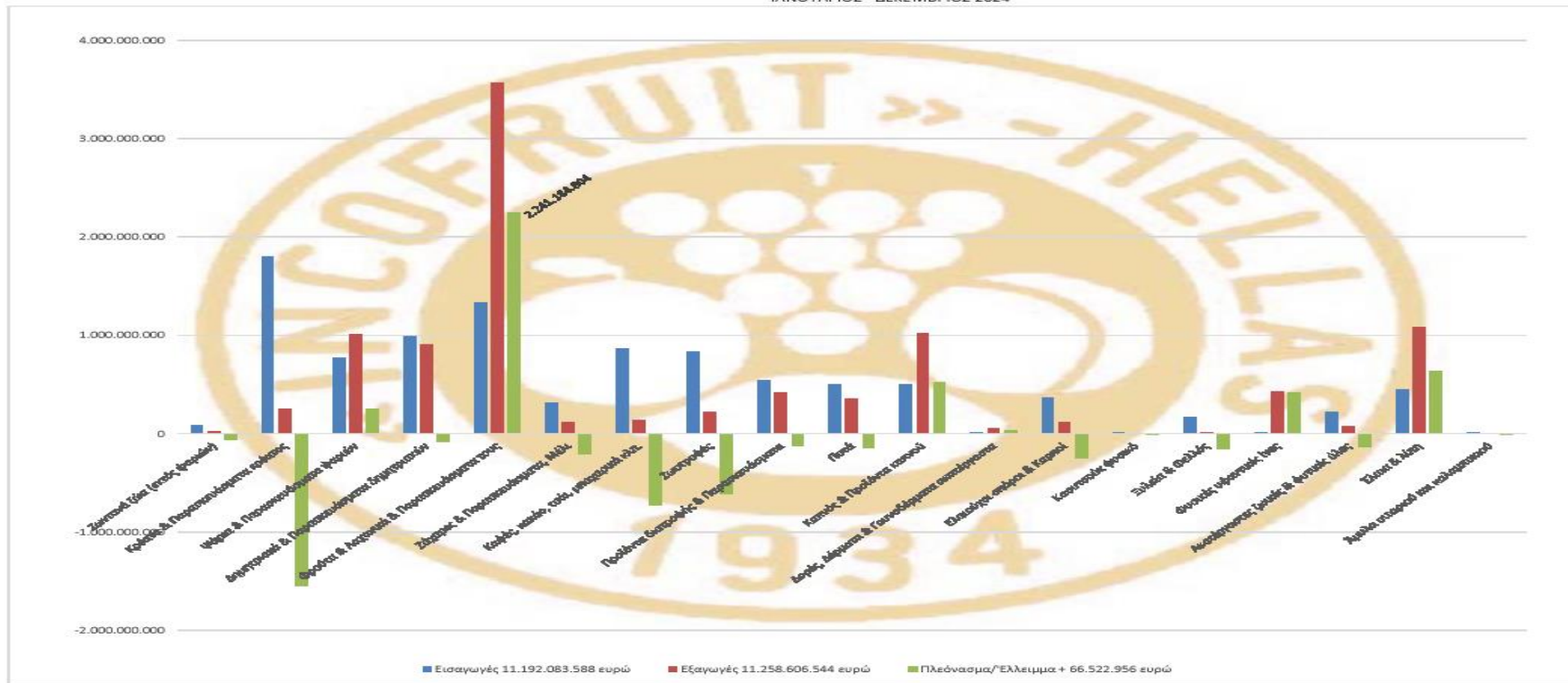
Πηγή: επεξεργασία INCOFRUIT - HELLAS βάσει στοιχείων ELSTAT

Ιδιαίτερη μνεία στο ότι το 2024 το **ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων έκλεισε τελικά με θετικό πρόσημο 66,523 €**

εκατ με κυρίαρχη την συμμετοχή του τομέα μας (φρούτων λαχανικών και παρασκευασμάτων τους) στην διαμόρφωσή του με πλεόνασμα, 2,242 δις ευρώ). Οι **εξαγωγές των Αγροτικών μας προϊόντων** είναι αυξημένες το 12μηνο στο ύψος των 11,258 δισεκατομμυρίων ευρώ έναντι 10,872 δις ευρώ του 2023 εκτοξεύοντας την συμμετοχή τους **στο 22,84% του συνόλου** των εξαγωγών της Χώρας σε σχέση με το 17,9% του 2022 συμβάλλοντας στην μείωση του εμπορικού ελλείμματος της Χώρας

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

Πηγή: INCOFRUIT-HELLAS-βάσει στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ
Προσωρινά στοιχεία Φεβρουάριος 2025)

Οι εισαγωγές συνέχισαν την ανοδική πορεία, σύμφωνα με όσα συμβαίνουν τα τελευταία χρόνια συνεπικουρώντας και της αύξησης των τουριστών. Και αυξήθηκαν κατά 5,6% σε όγκο και 11,9% σε αξία, φτάνοντας τους 861 χιλ. τόνους και 877 εκατ. ευρώ. Η **συνεχής αύξηση των εισαγωγών στην εθνική αγορά αλλά και στην κοινοτική αγορά** είναι ακριβώς ένα από τα γεγονότα που σηματοδοτούν την εξέλιξη του κλάδου των οπωροκηπευτικών.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΝΩΠΩΝ ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΔΩΔΕΚΑΜΗΝΟΥ 2024 ΕΝΑΝΤΙ 2023

Α/Α	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2024		2023		ΜΕΤΑΒΟΛΗ % 2024/2023		
		ΑΞΙΑ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ	ΑΞΙΑ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ	ΣΕ ΕΥΡΩ	ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ	
1	ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΝΩΠΑ ,ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΚΛΠ	Σύνολο	390.293.258	458.309	357.218.792	448.506	9,3%	2,2%
	E.E-27	225.047.311	213.361	208.878.069	208.641			
	Τρίτες Χώρες	165.245.947	239.865	125.050.289	167.035			
2	ΦΡΟΥΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΝΩΠΑ Ή ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΑ	Σύνολο	486.348.273	403.044	426.219.762	366.843	14,1%	9,9%
	E.E-27	165.834.851	77.967	124.671.272	61.413			
	Τρίτες Χώρες	320.513.422	325.077	301.548.490	305.430			
	ΣΥΝΟΛΟΝ		876.641.531	861.353	783.438.554	815.349	11,9%	5,6%
	E.E-27		390.882.162	291.328	333.549.341	270.054		
	Τρίτες Χώρες		485.759.369	564.943	426.598.779	472.465		

Source: treatment INCOFRUIT - HELLAS based on data from ELSTAT 7.2.2025

Στην ΕΕ, οι εισαγωγές από τρίτες χώρες το 2024 έχουν σταθεροποιηθεί σε υψηλά επίπεδα + 1% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους, συνολικού ύψους 14,75 εκατ. τόνους σχεδόν διπλάσιο από αυτό που πουλάει η ΕΕ σε τρίτες χώρες, λόγω της ρυθμιστικής απόκλισης σε εργασιακά, κοινωνικά, φυτοϋγειονομικά θέματα που υφίστανται μεταξύ των κοινοτικών παραγωγών και των παραγωγών τρίτων χωρών, καθιστώντας το κοινοτικό μοντέλο καλλιέργειας όλο και λιγότερο ανταγωνιστικό.

Η φετινή χρονιά χαρακτηρίστηκε επίσης από δυσμενείς καιρικές συνθήκες και ιδιαίτερα από **ξηρασία, η οποία έχει επιδεινώσει το πρόβλημα της έλλειψης υδάτινων πόρων** στις κύριες περιοχές παραγωγής οπωροκηπευτικών που επηρέασαν σοβαρά την παραγωγή και την μεταφορά αγαθών. Για το λόγο αυτό, ο Incofruit-Hellas θεωρεί ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί καθοριστική μεταβλητή για το μέλλον της παραγωγής και των εξαγωγών.

Η αναθεώρηση του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου, τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό, θεωρείται επίσης καθοριστική για το μέλλον, το οποίο δίνει προτεραιότητα στον έλεγχο της διαχείρισης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των περιβαλλοντικών διατριβών, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά της παραγωγής φρούτων και λαχανικών και η ικανότητά της να συνεισφέρει αξία στην οικονομία και την κοινωνία.

Μετά τις αυξήσεις του κόστους τα προηγούμενα έτη, οι τιμές των λιπασμάτων μειώθηκαν το 2024. Ταυτόχρονα, ωστόσο, οι δαπάνες για μηχανήματα, συντήρηση και μισθούς αυξήθηκαν.

Υπό αυτή την έννοια, **στον τομέα της παραγωγής, η έλλειψη εργατών γης προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία,** η οποία αυξάνει το κόστος εργασίας σε έναν τομέα στον οποίο η εργασία μπορεί να αντιπροσωπεύει έως και το 45% του κόστους παραγωγής σε ορισμένες καλλιέργειες και παρά το ότι το λειτουργικό κόστος γενικά υποχώρησε εντούτοις δεν υπήρξε θετική επίπτωση στην εισοδηματική κατάσταση πολλών εκμεταλλεύσεων. Εξίσου ανησυχητική είναι η **προοδευτική μείωση των φυτοϋγειονομικών προϊόντων**, η οποία επηρεάζει τις αποδόσεις, την ποιότητα και την ασφάλεια των τροφίμων. Και όσον αφορά **το εμπόριο**, ο Incofruit-Hellas εκτιμά ότι ο κοινοτικός κανονισμός, για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, που θα απαιτεί χύμα πωλήσεις όταν θα είναι μικρότερα από 1,5 κιλό, ο οποίος απορρίφθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μέχρι στιγμής, αλλά του οποίου η επεξεργασία δεν ολοκληρώθηκε, πρέπει να ληφθεί υπόψη από τις εθνικές & ενωσιακές αρχές η αντίθεση του κλάδου, γιατί η υποχρέωση χύμα πωλήσεων καθιστά πρακτικά μη βιώσιμη τη στρατηγική της διαφοροποίησης ανά καταγωγή και ποιότητα.

Οι συγκρούσεις στην Ουκρανία και τη Γάζα έχουν επηρεάσει έντονα τον τομέα των φρούτων και λαχανικών στην Ε.Ε... Εντούτοις, θέματα όπως η δράση για το κλίμα και η βιωσιμότητα αποκτούν έλξη με τους υπεύθυνους χάραξης γεωργικής πολιτικής της ΕΕ.

Πιστεύουμε ότι θα συνεχισθούν με αυξητικούς ρυθμούς οι εξαγωγές των νωπών οπωροκηπευτικών και το 2025

Τα δεδομένα αυτά χρήζουν περαιτέρω προσοχής και φροντίδας του τομέα των φρούτων και λαχανικών με:

Χάραξη στρατηγικής: Βασικό πρόβλημα αναδεικνύεται η έλλειψη στρατηγικής στα αγροτικά προϊόντα και η ανάγκη χάραξης της τόσο στην παραγωγή και στο εμπόριο όσο και στις εξαγωγές της χώρας μας που έχουν σχεδόν τριπλασιαστεί τα τελευταία 20 χρόνια, με δεδομένο ότι η ζήτηση έχει υπερβεί την προσφορά από τη στιγμή που αποκαταστήθηκε η εγχώρια κατανάλωση, ήτοι:

- **Αύξηση όγκου παραγωγής και νέες καλλιεργητικές ποικιλίες**
- **Σχεδιασμό καλλιεργειών**
- **Δομή Εμπορίου Οπωροκηπευτικών**
- **Εκσυγχρονισμό εφοδιαστικής αλυσίδας**
- **Ενίσχυση και ενδυνάμωση των Ομάδων Παραγωγών**

Πιστεύουμε ότι οι υφιστάμενοι κοινοτικοί κανόνες για την αντιμετώπιση κρίσεων και αυτοί για τις συναλλαγές και ιδίως τις εισαγωγές της ΕΕ που χρειάζονται βελτίωση για την αποκατάσταση της αρχής της κοινοτικής προτίμησης στα παραγόμενα φρούτα και λαχανικά θα πρέπει να αναθεωρηθούν σύντομα για αποκατάσταση ισορροπίας στην κοινοτική αγορά .

Επανεξέταση των εισαγωγών από τρίτες χώρες στην ΕΕ: Θα πρέπει να επιστρέψει η ΕΕ στις αρχικές της δομές και αξίες που πρόκριναν την κοινοτική προτίμηση στα προϊόντα των χωρών-μελών. Εάν αυτό επιτευχθεί, θέτοντας ίδιες προοπτικές και απαιτήσεις από πλευράς καλλιέργειας και κατανάλωσης σε κάθε χώρα-μέλος, η κοινότητα θα απορροφά με πιο ικανοποιητικούς ρυθμούς την ίδια της την παραγωγή και σε υψηλότερες τιμές.

Γεώργιος Πολυχρονάκης

Ειδικός Σύμβουλος